

MAKTABGACHA TA'LIMDA MUASSALARIDA INGLIZ TILI

Usmonova Umida

Abduraxmonova Muhlisa

Annotatsiya

Shiddat bilan o'zgaryotgan dunyo hozirda o'z ona tilidan tashqari yana bir necha tillarni bilishni taqazo qilmoqda . Hozirgi maqola maktabgacha ta'lim tizimida yangicha yondashuv asosida noan'anaviy darslarni tashkil etish ,xususan ingliz tilini bolalikni ilk yoshlaridan o'qitishni muhmligi va dars jarayonlarini turli o'yinlar orqali til ko'nikmalarini osson o'zlashtirish hamda yanada samarali usullar yuzasidan fikirlar yoritilgan.

Аннотация

Ибо мир, который сильно меняется, теперь выкивается из использования гораздо большего количества языков, в дополнение к своему родному языку. В настоящей статье обозначена необходимость организации традиционных курсов, основанных на новом подходе к дошкольному образованию, необходимость преподавания английского языка с первых лет, развития языковых навыков посредством различных игр, а также более эффективных методов.

Annotation

For the world that is changing greatly is now forging the use of many more languages , in addition to its native tongue . The present article outlines the need to organize traditional courses based on a new approach to preschool education, the need to teach English from the first young people, and the development of language skills through various games, as well as more effective methods.

Kalit so'zlar: xorijiy til , erta yoshda til o'rganish, bollalar, interfaol o'yinlar, faol ta'lim turlari , ko'z-qo'l mofiqlashuvi, rivojlanish , faolik .

Kirish. Maktabgacha ta'lim bolalarni kashf qilish davri hisoblanadi .Bu davrda bolalarni faol , ijotkor hamda ma'naviy yetuk inson qilib yetishtirishning ilk devonchasi desak adashmagan bo'lamiz . Shu sababdan xorijiy tilni o'rgatish ayni shu davrdan boshlanishi maqsadga muvofiq deb topilgan .O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 30-sentabrdagi “ Maktabgacha ta'lim tizimi boshqaruvni tubdan takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risidagi “farmoni hamda “O'zbekiston Respublikasi maktabgacha ta'lim vazirligi vaoliaytni tashkil etish to'g'risidagi “ qarori Respublikamizda maktabgacah ta'lim muassasalariga (MTM) qaratilgan kata e'tiborlardani biri bo'ldi. Hozirda barcha xususiy hamda davlat MTM larida xorijiy til o'rgatilmoqda. Bu esam bolalarni ta'limning keying bosqichlarida qiynalmasdan davom etirishga imkoniyat yaratib beradi.

Asosiy qism. Kelajakda sifatli kadrlarni yetishtirib chiqish maqsadida, farzandlarimizga ayni bugundan chet tili yani ingliz tilini o'rgatish juda ham muhm. Ayni damda dunyo adabiyotlarining to'qson (90) foizi ingliz tilidagligini hisobga olsak ingliz tili hozirgi hayotda nechog'lik zarur ekanligini tushunib yetamiz. Dunyo olimlarini takidlashicha chet tilini o'rganish o'n (10) yoshgacha bo'lgan bollarda osnon kechishi haqida yakdil fikirga kelishgan .Bu davrda bola tilni tushnib emas balki mexanik tarzda o'rganadi , shuning uchun xorijiy tilni qo'llash va talafuz qilish oson kichadi .Bundan tashqari bog'cha yoshidagi (3) uch yoshgacha bo'lgan bollarda miyaning qabul qilish hajmi katalarga nisbatan 2 baravar tezroq amalga oshirilishi isbotlangan . Bazi bir olimlar yana shuni ham maslaxat qilishadiki bolaga tug'ilganidoq (2) ikkinchi tilni o'rgatish lozim , shunda bola qo'shimcha tilni qiyyinchliklarsiz tez va oson o'rganadi. Hozirda ko'plab maktab va maktabgacha ta'lim muasassalarimiz asosiy o'quv darsliklarni chet el o'quv qo'llanmalaridan

foydalanilgan holda o'tishadi (bu haqida Xalq ta'lim vaziri SH.Shermatov takidlab o'tdi). Sh.Shermatovning takidlashicha darsliklar ayni biz uchun qiyinlik qiladi . Sababi chet el qo'llanmalari ayni o'z bolalari uchun yani ingliz tilidagi darsliklar ingliz bolalari uchun yaratilgan va bu bizni farzandlarimiz uchun bir muncha til o'rganishdagi qiyinchliklarni tug'diradi. Shu boyis Xalq ta'lim vazirligi, Maktabgacha ta'lim vazirligi hamda Angliyaning Cambrige university bilan hamkorlikda O'zbekistondagi maktabgacha ta'limda tarbiyalanuvchi hamda maktabning boshlang'ich sinfda o'quvchi bolalar uchun O'zbek milliy ertak hikoyalari asoslangan yangi turdagi kiroblarni nashr qilish kelishib olingan. Ko'plab pedagog va tarbiychilarnig fikriga ko'ra yosh bolalarda ayni ertak, hikoya hamda o'yinlar orqali yangi tilni o'rganish oson kichadi . Yani bola kun davomida qaysi tilni ko'proq eshita va atrofida ayni foydalangan tilni ayni harakatlar orqali tez anglaydi va o'rganadi. Shu boisdan O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligining 2025-yilgacha strategiyasida , bog'chalarda ingliz tilini mukammal hamda oson o'rgatish maqsadida , yangicha qulay milliylikimizga mos ham interfaol o'yin turlarni ishga tushurish hamda bog'chalarda ingliz tili o'qtuvchilarni oshirish ustvoir vazifa qilib qo'yilgan. Albata bolalar tabiatga juda ham qiziquvcha bo'lishadi va atrof muhitni barcha xis tuyg'ularni ishga solidi . O'yin bollalarning eng asosiy hamda sevimli mashg'uloti bo'lganligi bois , bollalar atrof olam va undagi barcha zaruriy bilim va ko'nikmalar o'yin vositasida tanishtirib borilsa , ko'nikmalarni o'zlashtirish samaradorligi bir necha borabor oshadi. Yana shuni ham takidlab o'tish joizki hozirgi bog'cha va maktab yoshidagi bolalar ko'proq animatsiyon filmalrga qiziqish bildirmoqda. Shu boisdan Maktabgacha ta'lim vazirligi hamda O'zbekiston milliy teleradio kampaniyasi bilan hamkorlikda ko'plab mintalitemizga to'g'ri keluvchi ingliz tilidagi animatsiyon filmlar ishlanmoqda.Chunonchi XXI asr kamyuter texnologiyalar asri bu davrda

bolalarimizga nafaqat animatsiyon filmlar balkim kamyuter texnologiyalrdan foydalangan holda ingliz tili darslarini o'rish ham farzdur , ham qarzdur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Voxidov M. Bolalar psixologiyasi .-O'qtuvchi , 1981 – 366 b
2. Daminova M. Adambekova T. O'yin mashg'ulotlari. –T.;O'qtuvchi , 1993-96 b.
3. Palmer H. Saientific study and teaching of languages.-London, 1922. 243b
4. David A. j, Eggen , P Kauchak . Methods for Teaching ; Promoting student learning {M} 2002.
5. Liu wang. Ertong xinglixue kaocha {J}. 2017-18
6. Feng Wang , Applying Technology to Inquiry-Based Learning in Early Childhood Education {J}. Early Childhood Educ.